

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0030/2011

8.2.2011

RAPORT

ELi põllumajandus ja rahvusvaheline kaubandus
(2010/2110(INI))

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Raportöör: Georgios Papastamkos

Arvamuse koostaja(*):
Godelieve Quisthoudt-Rowohl, rahvusvahelise kaubanduse komisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	16
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS (*).....	19
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	23
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	26

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi põllumajanduse ja rahvusvahelise kaubanduse kohta (2010/2110(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa III jaotist ning viienda osa II ja V jaotist;
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 13 sätestatud nõudeid loomade heaolu käsitlevate põhimõtete kohta;
- võttes arvesse WTO lepinguid ja eelkõige Uruguay voo ruames sõlmitud põllumajanduslepingut, mis jõustus 1. jaanuaril 1995;
- võttes arvesse 9.–14. novembrini 2001 Dohas toimunud neljandal ministrite konverentsil vastu võetud deklaratsiooni, WTO peanõukogu poolt 1. augustil 2004 vastu võetud otsust ning 13.–18. detsembrini 2005 Hongkongis toimunud kuuendal ministrite konverentsil vastu võetud deklaratsiooni;
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha voo ruu hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi¹;
- võttes arvesse WTO põllumajanduslääbirääkimiste juhi poolt 6. detsembril 2008 ringlusse lastud põllumajandusvaldkonna kavandatud ja läbivaadatud meetmeid;
- võttes arvesse 15. mail 2009 Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit, mis käsitleb teatavaid kasvuhormoone mittesaavatelt loomadelt pärit veiseliha impordi ning Ameerika Ühendriikide poolt teatavate Euroopa ühenduste toodete suhtes kehtestatud kõrgendatud tollimakse;
- võttes arvesse Kanada ja Euroopa Liidu vahel 15. juulil 2009 vastastikuse kokkuleppe kohaselt saavutatud lahendust vaidluses „Euroopa ühendused – biotehnoloogia toodete heakskiitmist ja turustamist mõjutavad meetmed”;
- võttes arvesse 15. detsembril 2009 ELi ja Ladina-Ameerika riikide vahel parafeeritud kokkulepet, millega seatakse tingimused ELis kohaldatava banaani impordikorraga seotud pooleliolevate vaidluste lõplikuks lahendamiseks (Genfi kokkulepe);
- võttes arvesse oma 16. detsembri 2009. aasta resolutsiooni Doha arengukava väljavaadete kohta pärast Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) seitsmendat ministrite konverentsi²;
- võttes arvesse läbirääkimiste lõpuleviimist ELi ja Maroko vahel 17. detsembril 2009 kokkuleppe osas, mis käsitleb põllumajandus- ja kalandustoodete kaubanduse

¹ ELT C 293E, 2.12.2006, lk 155.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0110.

liberaliseerimist;

- võttes arvesse läbirääkimiste lõpuleviimist ELi, Peruu ja Colombia vahel 1. märtsil 2010 mitmepoolse kokkuleppe allkirjastamise osas;
- võttes arvesse Argentina Vabariigi ja Euroopa Liidu vahel 18. märtsil 2010 vastastikuse kokkuleppe kohaselt saavutatud lahendust vaidluses „Euroopa ühendused – biotehnoloogia toodete heakskiitmist ja turustamist mõjutavad meetmed”;
- võttes arvesse oma 25. märtsi 2010. aasta resolutsiooni põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika kohta: millist strateegiat kasutada?¹;
- võttes arvesse läbirääkimiste lõpuleviimist ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel 19. mail 2010 assotsieerimislepingu kaubandussamba osas;
- võttes arvesse oma 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni ühise põllumajanduspoliitika tuleviku kohta pärast 2013. aastat²;
- võttes arvesse 6. oktoobril 2010 ELi ja Lõuna-Korea vahel sõlmitud vabakaubanduslepingut;
- võttes arvesse ELi ja Mercosuri vahelisi käimasolevaid läbirääkimisi assotsieerimislepingu sõlmimiseks;
- võttes arvesse ELi ja Kanada vahelisi käimasolevaid läbirääkimisi ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu sõlmimiseks;
- võttes arvesse ELi ja India vahelisi käimasolevaid läbirääkimisi vabakaubanduslepingu sõlmimiseks;
- võttes arvesse ELi ja Ukraina vahelisi käimasolevaid läbirääkimisi assotsieerimislepingu sõlmimiseks;
- võttes arvesse oma 2009. aasta juunis avaldatud uurimust WTO põllumajandusläbirääkimiste seisukorra kohta pärast 2008. aasta läbirääkimiste ebaõnnestumist;
- võttes arvesse komisjoni tellitud juhust „Geograafilised tähised ja TRIPs leping. 10 aastat hiljem. ELi geograafilise tähise omanike juhend kaitse saamiseks muudes WTO liikmesriikides”;
- võttes arvesse komisjoni 15. septembri 2010. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (KOM(2010)0484);
- võttes arvesse probleemi seoses tollimaksuvabastusega Pakistanile, mis nähakse ette artikliga 1 ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA-PROV(2010)0088.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA-PROV(2010)0286.

kehtestatakse erakorralised ühepoolsed kaubandussoodustused Pakistanile (KOM(2010)0552);

- võttes arvesse ÜRO aastatuhande arengueesmäärke;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A7–0030/2011),
- A. arvestades, et EL on jätkuvalt ülekaalukalt suurim põllumajandustoodete importija maailmas ja ELi poolt imporditava kauba väärtus on viimase kümne aasta jooksul peaaegu kahekordistunud, moodustades praegu ligi 20% maailma impordist;
- B. arvestades, et ELi osakaal ülemaailmses põllumajandustoodete ekspordis on teiste peamiste põllumajandusvaldkonna kaubanduspartnerite kiirema kasvu tõttu vähenemas; arvestades, et valmistooded moodustasid aastatel 2007–2009 ELi ekspordi väärtusest 68%, samal ajal kui vahesaadused moodustasid 23% ja toorained 9%; arvestades, et ka maailmaturu hinnatasemel on oma osa raskustes, mis esinevad ELil oma toodete eksportimisel, arvestades üldiselt madalaid hindu ja liidu kõrgemaid tootmiskulusid;
- C. arvestades, et ELi põllumajandustoodetega kauplemise puudujääk jõudis 2008. aastal rekordilisele 7 miljardi euro tasemele; arvestades, et ELi kaubavahetusbilansi puudujääk näiteks Mercosuri riikide suhtes on alates aastast 2000 rohkem kui kahekordistunud ja põllumajandustoodete impordimaht Mercosuri riikidest ELi on nüüd 19 miljardit eurot, samal ajal kui ekspordi väärtus on 1 miljard eurot;
- D. arvestades, et EL on maailma suurim arengumaade põllumajandustoodete importija, importides rohkem põllumajandustooteid kui USA, Jaapan, Kanada, Austraalia ja Uus-Meremaa kokku; arvestades, et ligikaudu 71% ELi põllumajandustoodete koguimpordist tuleb arengumaadest vähimarenenud riike hõlmava algatuse „Kõik peale relvade”, üldise soodustuste süsteemi ja majanduspartnerluslepingute tulemusel;
- E. arvestades, et WTO 2008. aasta põllumajandusvaldkonnas kavandatud meetmed nõuaksid ELilt veelgi suuremaid järeleandmisi, kui need, mis sisaldasid ELi poolt 2005. aasta oktoobris tehtud juba niigi märkimisväärses pakkumises;
- F. arvestades, et poliitika ja arenguküsimuste seostamise põhimõtte kohaldamine põllumajanduses ja kaubanduses aitab samuti saavutada aastatuhande 1. arengueesmärgi (äärmise vaesuse ja nälja kaotamine) ja 8. arengueesmärgi (globaalne partnerlus arengu saavutamiseks), muu hulgas õiglasemate kaubanduseeskirjade ja turulepääsu reguleerivate sätete kaudu;
- G. arvestades, et EL on juba oluliselt vähendanud kaubandust moonutavaid sisetootusi vastupidiselt peamistele kaubanduspartneritele, eelkõige USA-le, kes 2008. aasta põllumajandusseadusega säilitas ja mõnel juhul isegi suurendas asjaomaseid vahendeid;

- H. arvestades, et EL on ühepoolselt oluliselt vähendanud eksporditoetusi, mille osakaal ühise põllumajanduspoliitika eelarves on langenud 29,5%-lt 1993. aastal vaid 1,2%-ni 2009. aastal, ning et nende põllumajandustoodete ekspordi väärtus, mille eest makstakse eksporditoetusi, on langenud 25%-lt 1992. aastal vaid 0,9%-ni 2009. aastal; arvestades, et mõned peamised kaubanduspartnerid kasutavad jätkuvalt olulisel määral muid ekspordi ergutavaid vahendeid;
- I. arvestades, et hormoonidega töödeldud veiseliha vaidluse raames kasutab USA jätkuvalt ELi suhtes sanktsioone ja on isegi teatanud, et kavatses nende mõju suurendamiseks neid omakorda kohaldada ka muude ELi põllumajandustoodete suhtes (nn karuselliseadus); arvestades, et vastastikuse mõistmise memorandumil alusel annab EL 20 000 tonnile veiseliha nullmääraga imporditariifikvoodi;
- J. arvestades, et USA on WTOs vaidlustanud ELi eeskirjad, mis käsitlevad kodulinnuliha hügieeni ja turustamist;
- K. arvestades, et Kanada ja Argentinaga jõuti geneetilistelt muundatud organismidega seotud vaidluses vastastikuse kokkuleppe kohase lahenduseni; arvestades, et USA on teinud taotluse üldiste vastumeetmete võtmiseks;
- L. arvestades, et WTO suhkru vaekogu otsus oli üks ELi 2006. aasta suhkurreformi peamisi käivitajaid ja see avaldab suhkrukaubandusele endiselt olulist mõju; arvestades, et suhkuruturu ühises korralduses tunnustatakse kõiki ELi kaubanduskohustusi; arvestades, et kolme aasta jooksul on EL muutunud suuruselt teisest suhkru ekspordijast suuruselt teiseks netoimportijaks peamiselt arengumaade (vähim arenenud riikide ja AKV riikide) toetamiseks;
- M. arvestades, et 2006. aasta suhkurreform on saavutanud oma eesmärgid, milleks olid konkurentsivõime suurendamine, suhkru hinna alandamine ja suhkru tootmiskvoodi vähendamine ligikaudu 30% võrra; arvestades siiski, et see on kaasa toonud 27-liikmelise ELi kokku 189 tehasest 83 tehase sulgemise, rohkem kui 16 500 suhkruga otseselt seotud töökohta kadumise maapiirkondades ja suhkrupeedi kasvatamise lõpetamise ligikaudu 140 000 põllumajandustootja jaoks;
- N. arvestades, et suhkurturg on üks kõige volatiilsemaid põllumajandustoorme turgusid maailmas ning et seda valitseb üks riik (Brasiilia); arvestades, et ELi suhkruoodang moodustab arvestatava osa maailmaturu tarnetest ning tagab kvaliteetsete ja säästvate toodete pideva sisetarne Euroopa tarbijatele;
- O. arvestades, et EL edendab taastuvenergia säästvat tootmist nõuete abil, mis tuleb rakendada 2010. aasta lõpuks; arvestades, et EL impordib juba praegu rohkem kui 25% tarbitavast bioetanoolil põhinevast kütusest, mille hulka ei arvata bioetanooli, mida imporditakse segudes, et importtollimaksudest kõrvale hoiduda; arvestades, et komisjon peab tagama tasakaalu bioetanooli sisetoodangu ja impordi vahel vastavalt taastuvenergia direktiivi (direktiiv nr 2009/28/EÜ¹) artikli 23 lõike 5 punktile a;
- P. arvestades, et tubaka tarbimise leviku vähendamist käsitleva WHO raamkonventsiooni

¹ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

osaliste konverentsi 4. istungjärk toimub 2010. aasta novembris; arvestades, et on käivitatud avalik arutelu tubakatooteid käsitleva direktiivi (direktiiv nr 2001/37/EÜ¹) võimalikuks läbivaatamiseks; arvestades, et mitmed WTO liikmed on tõstatanud küsimuse, kas Kanada seaduseelnõu C-32 – mis tegelikult tähendab, et keelustatakse kõik traditsioonilised segatud tubakatooted, välja arvatud need, milles kasutatakse vaid Virginia tubakat, mis on ainus Kanadas toodetav tubakaliik ning mida kasutatakse Kanada tubakatoodete tootmiseks – on vastavuses WTO tehniliste kaubandustõkete lepinguga;

- Q. arvestades, et EL peab rahvusvahelistes kaubanduslepingutes pöörama tähelepanu tasakaalu saavutamisele turu liberaliseerimise ning majandussektorite, töötajate ja tarbijaõiguste kaitse vahel;
- R. arvestades, et ELi kaubanduskokkulepped kolmandate riikidega peavad kaitsma raskustes olevaid Euroopa sektoreid, eelkõige puu- ja köögivilja-, loomakasvatuse ja teraviljakasvatuse sektorit, kus tulud on märkimisväärselt langenud, andes neile sektoritele tegelikud ekspordivõimalused;
- S. arvestades, et rahvusvaheliste kaubanduskokkulepete sõlmimine ELi poolt ei tohi kahjustada kohalikke väikepõllumajandustootjaid, kes annavad olulise panuse oma piirkonna toiduainetega kindlustatusesse;
- T. arvestades, et EL peab rahvusvaheliste kaubanduslepingute sõlmimisel seadma eesmärgiks tagada inimõiguste ning sotsiaal- ja keskkonnanormide järgimise parem järelevalve;
- U. arvestades, et komisjoni läbiräägitavate kaubanduslepingute sõlmimiseks on vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut,

ELi põllumajandus- ja ühise kaubanduspoliitika kooskõla

1. on seisukohal, et ELi põllumajandussektoril on selge lisandväärtus Euroopa majandusele ja strateegiline roll ELi 2020. aasta strateegias, mille eesmärk on lahendada ELi ees seisvaid majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnaga seotud probleeme; rõhutab vajadust tagada ELi põllumajandus-, kaubandus- ja arengupoliitika sidusus;
2. rõhutab, et väliskaubanduspoliitikaga ei tohi seada ohtu ELi võimet säilitada tugev põllumajandussektor ja tagada toiduainetega kindlustatus, võttes arvesse turu suurenenud volatiilsust; kutsub komisjoni kaitsma kõigil foorumitel, eeskätt WTOs, ELi põllumajanduse multifunktsionaalset rolli, sealhulgas selle tähtsat osa maapiirkondade tööhõive tagamisel ja elujõulisuse säilitamisel, ning Euroopa põllumajandusliku toiduainetööstuse mudelit, mis on Euroopa majanduse strateegiliselt oluline koostisosa;
3. mõistab hukka komisjoni lähenemise, milles tehakse põllumajanduse osas liiga tihti järeleandmisi, et parandada tööstustoodete ja teenuste turulepääsu kolmandates riikides; kutsub komisjoni mitte jätma põllumajandushuve tööstus- ja teenuste sektori huvide varju;
4. kutsub komisjoni tegema ettepanekut lähenemisviisi kohta, millega luuakse tasakaal

¹ EÜT L 194, 18.7.2001, lk 26.

omamaise tootmise ja impordi vahel, võttes iga põllumajandussektori puhul arvesse mitme- ja kahepoolsete kaubandusläbirääkimiste arengut, samuti ELi keskkonna-, sotsiaal-, loomade heaolu ja ohutusstandardeid ning inimõiguste järgimist;

5. rõhutab, et komisjon peab põllumajandussektoriga seoses viima läbi mõjuhinnangu, mis tuleb avalikustada enne läbirääkimiste algust ja ajakohastamise alaseid ettepanekuid, et võtta arvesse läbirääkimistel tõstatatud uusi seisukohti; rõhutab vajadust asjakohase ja läbipaistva protsessi järele kõigi huvitatud pooltega, eelkõige parlamendi ja komisjoniga konsulteerimise eesmärgil; tuletab meelde, et ELi ja Lõuna-Korea vahelise vabakaubanduslepingu sõlmimise kaasati riiklik nõuandekomisjon, ning märgib, et sellega võiks luua pretsedendi huvitatud poolte ja sidusrühmade kaasamiseks tulevastes kaubanduslepingutesse;
6. rõhutab, et mõju hindamisel tuleb pöörata tähelepanu iga tooraine eripärale, näiteks veiselihaturu korral tuleb arvestada turu segmenteeritusega; toob esile asjaolu, et eelmises mõjuhinnangus esitati ainult üldised arvnäitajad; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks seega üksikasjalikud mõjuhinnangud, milles võetakse arvesse ELi põllumajandusturgude Mercosuri kaubandusbloki avamisest tulenevat mõju eri turusegmentidele;
7. on seisukohal, et ELi põllumajandustoodete impordituru edasiseks avamiseks tehtavaid otsuseid ei tohiks teha, ilma et ELi põllumajandustootjatele tagataks nende kahjude hüvitamine;
8. rõhutab asjaolu, et rahalise hüvitisega ei saa korvata ELi põllumajandusliku tootmise lõpetamise negatiivseid mõjusid; on seisukohal, et ELi põllumajandusliku tootmisega tagatakse toiduainetega kindlustatus ja toiduainete kvaliteet ning see on äärmiselt oluline ELi maapiirkondade heaoluks ning selleks, et kaitsta maapiirkondade maastikku maa mahajätmise ja elanikkonna maapiirkondadest lahkumise eest; rõhutab seetõttu vajadust säilitada tingimused, mis on vajalikud ELi põllumajandustootjate elujõulisuse ja õiglase sissetuleku säilitamiseks kõikides liikmesriikides, luues nii tingimused Euroopa põllumajanduse taaselavdamiseks, võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika olulist osa ELi raamistikus;
9. tuletab meelde, et ELi tootjatel tuleb järgida kõrgeimaid standardeid kvaliteedi, tootehügieeni, säästvate tootmismeetodite, taimetervise, loomatervise ja loomade heaolu, jälgitavuse, pestitsiidijääkide kontrolli, veterinaaria ja lisaainete osas;
10. on kindlalt veendunud, et ELi eksporditavate toodete tootmismeetodid kolmandates riikides peavad andma Euroopa tarbijatele samad tagatised tervise, toiduohutuse, loomade heaolu, säästva arengu ja minimaalsete sotsiaalstandardite osas, nagu nõutakse ELi tootjatelt; kordab, et see on ainus võimalus tagada ELi tootjatele kolmandate riikidega võrdsed tingimused, ning rõhutab vajadust karmistada impordi kontrolli piiril ning tugevdada Toidu- ja Veterinaarameti läbiviidavat tootmis- ja turustamistingimuste kontrollimist oma kaupa ELi eksporditavates riikides, et tagada vastavus ELi normidele;
11. rõhutab, et impordiga seoses on vaja täpselt järgida päritolureegleid ja mehhanisme kolmnurkkaubanduse vältimiseks;
12. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks ennetavalt ELi aktiivseid huve

põllumajandusvaldkonnas ja hõlbustaks Euroopa toodete pääsu kolmandate riikide turgudele, pidades silmas ELi kvaliteetsete põllumajandustoodete ja toiduainete tohutut ekspordipotentsiaali ja maailmaturge stabiliseerivat mõju; rõhutab muu hulgas ka vajadust hoogustada edendamisprogramme, muu hulgas ELi-poolse kaasrahastamismäära suurendamise kaudu; märgib, et need meetmed on kooskõlas WTO sätetega, kuna nad kuuluvad nn rohelisse kategooriasse;

13. märgib, et äärepoolseimad piirkonnad on liidu territooriumi lahutamatu osa ning nende suhtes kohaldatakse kõiki kaubanduskokkuleppeid; rõhutab, et tollitariifide langetamine ohustab nende piirkondade nõrka majandust, mis põhineb peamiselt põllumajandusel, mille toodang sarnaneb eelkõige Ladina-Ameerika partnerite omale; tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikkel 349 võimaldab kohandada ühenduse poliitika nende piirkondade tegelikele geograafilistele ja majanduslikele oludele; palub seega komisjonil võtta läbirääkimistes arvesse äärepoolseimate piirkondadele eriomaseid piiranguid, et mitte kahjustada nende piirkondade arengut;

Põllumajandus mitmepoolses kaubandussüsteemis

Doha arengukava

14. on seisukohal, et püüdes tagada Doha arengukava edukust, tegi EL põllumajanduse osas väga suuremeelse pakkumise, mida ei ole võimalik suurendada, kuid teised arenenud riigid ja enamarenenud arengumaad ei ole seni vastanud sellele samaga;
15. tuletab meelde, et ühise põllumajanduspoliitika 2003. aasta reform ja 2008. aasta läbivaatamine näitasid, kui tõsiselt suhtub EL reformidega võetud kohustustesse Doha vooru tõenäoliste tulemuste ootuses, samas ELi kaubanduspartneritelt oodatakse ikka veel samaväärseid mõõndusi;
16. kutsub komisjoni üles rangelt järgima nõukogult saadud läbirääkimisvolitusi, millega nähakse tema tegevuse piiriks ette ühise põllumajanduspoliitika kõige viimane reform, tingimusel, et kaubanduspartnerid teevad samaväärseid järeleandmisi; palub komisjonil hoiduda esitamast mis tahes ettepanekuid, mis määraksid ette ära otsused, mis tuleb teha ühise põllumajanduspoliitika tuleviku kohta pärast aastat 2013;
17. rõhutab kaubandusväliste küsimuste rolli Doha arengukavas; on seisukohal, et põllumajandussektori läbirääkimistel tuleb saavutada tasakaal kaubanduse majandusliku mõõtmise ja selliste mittemajanduslike väärtuste vahel nagu sotsiaalsed väärtused, keskkonnaprobleemid, inimeste tervis, loomade tervis ja heaolu;
18. taunib asjaolu, et ei ole saavutatud edasiminekut veinide ja kangete alkoholsete jookide mitmepoolse registri loomisega ka geograafiliste tähistega kaitsmise laiendamisel kõigile põllumajandustoodetele; tuletab meelde, et need elemendid on põllumajandust käsitlevatel läbirääkimistel tasakaalustatud tulemuste saavutamise vältimatuteks eeldusteks; rõhutab vajadust edendada veelgi rohkem Euroopa põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika juhtpõhimõtteid mitmepoolsel ja kahepoolsel tasandil;
19. tuletab meelde, et EL on juba oluliselt vähendanud kaubandust moonutavaid sisetõetusi ja palub, et teised kaubanduspartnerid annaksid kindla lubaduse vastata samaga;

20. tuletab meelde WTO liikmete poolt 2005. aastal Hongkongi ministrite konverentsil võetud kohustust kaotada kõik eksporditoetuste vormid, kehtestades ühtlasi eeskirjad kõigile samaväärse mõjuga ekspordimeetmetele, eelkõige ekspordikrediit, põllumajandustoodetega tegelevad riiklikud kaubandusettevõtted ning toiduabi reguleerimine;
21. on seisukohal, et tollitariifide üldise vähendamise hindamisel tuleks arvestada ELi pakkumist omamaise toetuse ja ekspordikonkurentsi sammaste osas ning nende langetamine peaks sõltuma võimalusest säilitada erikaitseklausel, konkreetse erandi tegemisest tariifide lihtsustamise eeskirjades ning piisavast paindlikkusest tariifide kärpimise valemite ja tundlike toodete määramisel; on seisukohal, et kohustus saavutada olulisi tariifikvootide laiendusi annab saatusliku löögi tundlike toodete määramiseks kavandatavale mehhanismile;
22. rõhutab, et WTO Doha arengukava läbirääkimistel on vaja toetada üksikettevõtja põhimõtet; juhib tähelepanu asjaolule, et juba mõnda aega on esinenud suundumus, et läbirääkimistel keskendutakse vaid piiratud arvule läbirääkimiste valdkondadele, sealhulgas põllumajandusele, kus ELil on olulised passiivsed huvid, ning teistes läbirääkimiste valdkondades on tehtud suhteliselt vähe edusamme, mis aga seab ohtu ELi läbirääkimiste positsiooni; juhib lisaks tähelepanu sellele, et see raskendab voozu kokkuvõtete tegemist tervikuna;
23. kinnitab veel kord, et arengumaadel peaks õiguspäraselt olema lubatud võtta poliitilisi meetmeid siseriikliku lisandväärtuse loomiseks;
24. rõhutab, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni andmetel on hindade kõikumine süvendanud alatoitumuse probleemi kogu maailmas ning et põllumajandustoodete maailmakaubanduse tugevam liberaliseerimine, millele on kaasa aidanud WTO kokkulepped, ei ole seni suutnud pidurdada näljahäda ohtu maailmas; rõhutab, et peale selle on ELil kohustus anda panus ülemaailmsesse toiduainetega kindlustatusse;

WTO vaidluste lahendamine

25. märgib ära asjaolu, et banaanikaubanduslepingu sõlmimisega lahendati WTOs tehniliselt kõige keerulisemad, poliitiliselt tundlikumad ja olulisemad vaidlused, mis olid väldanud 20 aastat, ning see on oluline samm eeskirjapõhise mitmepoolse kaubandussüsteemi kindlustamise suunas ning võib olla otsustavaks panuseks WTO läbirääkimistel, kus otsitakse lahendusi troopiliste toodete ja soodustustega seotud probleemidele;
26. kutsub komisjoni tagama, et hormoonidega töödeldud veiseliha vaidluse lahendamine võimaldaks kõrvaldada sanktsioonid ELi toodetelt, kindlustades samas, et veiseliha import ELi on ELi nõuetega kooskõlas;
27. on klooriga töödeldud kanaliha vaidlusega seoses seisukohal, et selliste toodete import ELi oleks vastuolus üldsuse nõudmisega tagada ELis toodete ohutus ning otseselt vastuolus Euroopa toiduainetööstuse mudeli aluspõhimõtetega;
28. palub komisjonil otsustavalt kaitsta geneetiliselt muundatud organismide kasutusse lubamist ja turustamist käsitlevaid ELi eeskirju WTOs esitatavate nõudmiste eest;

Põllumajandus mõnepoolsetes, piirkondadevahelistes ja kahepoolsetes kaubandussuhetes

29. on veendunud, et ELi jaoks peab jääma prioriteediks mitmepoolsete kokkulepete sõlmimine; on seisukohal, et kahepoolsed kaubanduslepingud peavad olema täienduseks mitmepoolsetele protsessidele sel moel, et peetakse kinni võrdsetest töötingimustest, ühistest keskkonnavalastest eeskirjadest ja Euroopa Liidus juba kehtivatest toiduohutuse normidest, vältides üksnes säästva arengu programmide toetamist; tuletab meelde, et Euroopa Liidul on põllumajanduses olulisi aktiivseid huve, eriti seoses kõrgekvaliteediliste töödeldud toodetega; on veendunud, et kahepoolsed kaubanduslepingud põhiliste kaubanduspartneritega võivad edukalt edendada ELi põllumajandus- ja toiduainetööstuse ekspordihuve, andes märkimisväärset majanduslikku kasu;
30. nõuab, et ELi imporditud põllumajandustoodetel oleksid Euroopa tarbijatele samad tagatised, mis on sätestatud Euroopa tootmismeetoditele tarbijakaitse, loomade heaolu, keskkonnakaitse ja minimaalsete sotsiaalnormide osas, ning juhib tähelepanu Euroopa Parlamendi kindlale seisukohale selles küsimuses; palub komisjonil lisada kahepoolsetesse kaubanduskokkulepetesse klauslid, mis kohustavad kolmandaid riike täitma samu sanitaar- ja fütosanitaaringimusi, mis on kehtestatud Euroopa tootjatele; on seisukohal, et selliste kokkulepetega tuleks näha ette vähemalt rahvusvaheliste kohustuste ja standardite järgimine;
31. rõhutab, et vältimaks „kaks korda maksmist” – kõigepealt kahepoolsel ja siis mitmepoolsel tasandil – tuleb toetada nn ühe tasku lepingut, mille alusel kahepoolsetes lepingutes sisalduvad soodustused seotakse Doha läbirääkimiste lõplike tulemustega;
32. rõhutab sooduspäritolureeglite mõõndusteta rakendamise olulisust; nõuab, et vaadataks läbi kõik kaubandussoodustused, mis Euroopa Liit on andnud G20 liikmesriikidele;
33. on seisukohal, et seada tuleks teatud piirid, et vältida korrapäratut tegevust põllumajandus- ja toiduainesektori kaubanduses, nt kolmnurkkaubandust, mille puhul riik ekspordib oma toodangu ELi, saades kasu ELi turule juurdepääsu eelistest, ning seejärel impordib oma vajaduste katmiseks tooteid mujalt; on seisukohal, et sellise korrapäratu tegevuse vältimiseks ei tohiks ELi pakutavad turule juurdepääsu soodustused kolmandate riikidega sõlmitud kaubanduslepingutes ületada kõnealuste riikide tegelikku tootmis- ja ekspordipotentsiaali;
34. kutsub komisjoni otsustavalt kaitsma geograafiliste tähiste lisamist lahutamatu osana võltsimisvastast võitlust käsitlevasse kaubanduslepingusse; avaldab kahetsust, et hiljuti lõpuleviidud või käimasolevate kaubandusläbirääkimiste raames kaitsevad meie kaubanduspartnerid üksnes osa ELi geograafilistest tähistest; tuletab meelde, et vastavalt strateegiale „Global Europe” peavad „WTO+” tüüpi mehhanismid kahepoolsete lepingute tulemusel geograafiliste tähiste kaitse taset tugevdama; rõhutab vajadust asjakohase ja läbipaistva protsessi järele kõigi huvitatud pooltega, eelkõige parlamendi ja komisjoniga konsulteerimise eesmärgil;
35. tuletab meelde, et vabakaubandusleping Lõuna-Koreaga võimaldas tunnustada märkimisväärset hulka geograafilisi tähiseid; nõuab täiendavate jõupingutuste tegemist, et

võimaldada seda ka tulevastes kaubanduslepingutes; märgib, et geograafiliste tähistete kaitse ja tunnustamine kolmandates riikides võib osutada ELi põllumajandus- ja toiduainesektori jaoks väga väärtuslikuks;

36. märgib, et komisjoni väitel vabastaks ELi ja Lõuna-Korea vaheline vabakaubandusleping ELi eksportijad igal aastal 380 miljoni euro suurusest tollimaksude koormast, kaotades tollimaksud 99% ELi põllumajandustoodete ekspordi puhul;
37. palub komisjonil tagada, et kaubanduskokkulepped ei kahjustaks ELi süsteemi, mis käsitleb puu- ja köögivilja hinda piiril, säilitades samal ajal praegused impordigraafikud; nõuab siiski tungivalt, et komisjon teeks esimesel võimalusel vajalikud muudatused selleks, et parandada süsteemi toimimist;
38. juhib eelkõige tähelepanu asjaolule, et keerukas piiril kehtiva hinna süsteem, mida kohaldatakse Marokost pärit tomatiimpordi suhtes, põhjustab eeskirjade rikkumist; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon teeks viivitamata asjakohased muudatused;
39. väljendab sügavat muret ELi ja Maroko kokkuleppe pärast; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa turud on küll peaaegu täielikult avatud Marokost pärinevale impordile, kuid teatavate põllumajandustoodete osas kehtivad ELi ekspordi suhtes kvoodid, sealhulgas sellistele olulistele toodetele nagu õunviljad;
40. avaldab kahetsust, et Marokoga sõlmitava assotsieerimislepingu põllumajanduspeatüki läbirääkimistega ei kaasnenud ühtegi tagatist sooduskvootide ega Maroko ekspordi suhtes piiril kehtivate hindadega arvestamise kohta;
41. kutsub komisjoni pidama kinni oma kohustusest seoses ELi suhkrusektoriga ja lõpetama kahe- ja mitmepoolsetel kaubandusläbirääkimistel süstemaatilised soodustused suhkrus osas; märgib sellega seoses ära suhkrusektoriga seotud algatusi, mis on suurendanud liidu konkurentsivõimet ning parandanud samal ajal keskkonnasäästlikkust ja andnud panuse ELi arengualasesse tegevusse, mille käigus on tehtud soodustusi AKV riikidele ja vähimarenenud maadele;
42. juhib tähelepanu asjaolule, et kolmandatele riikidele (näiteks Ladina-Ameerika riikidele ja Ukrainale) tehtud täiendavad kahepoolsed soodustused ELi suhkruturule juurdepääsuks muudavad ELi suhkruturu ebastabiilseks ja kahjustavad vähim arenenud riikide ja AKV riikide eeliskohtlemist; on üha enam mures asjaolu pärast, et kui neid soodustusi antakse netoimportivatele riikidele, siis soodustavad need vahetuskabamehhanisme; kutsub komisjoni jätma jätkuvalt suhkur ja suhkrust saadud tooted, sealhulgas etanool, kahepoolsete läbirääkimiste raamidest välja;
43. peab taunimisväärseks komisjoni hiljutist ettepanekut anda Pakistanile nullmääraga imporditariifikvoot ELi 100 000 tonni etanooli ekspordimiseks aastas järgmise kolme aasta jooksul; rõhutab, et vastupidiselt ELi välja öeldud kavatsustele ei anta selle ettepanekuga otsest ja esmast abi mussoonvihmade all kannatavatele Pakistani elanikele; on samuti seisukohal, et see ettepanek kahjustab ELi tärkavat ja tundlikku taastuvenergia tööstust ning ei ole seetõttu kooskõlas ELi kliimamuutuse, energia- ja maaelu arengu poliitikaga ega ELi mitmepoolsete kaubandusläbirääkimistega;

44. kutsub komisjoni hoidma ära etanooli impordimaksudest kõrvalehoidmist, kuna ELi tuuakse nüüd üha suuremates kogustes etanooli segudes, mille imporditollimaks on väga madal;
45. kutsub komisjoni tagama sümmeetrilisi tariifseid soodustusi vabakaubanduspiirkondade lepingutes, mida EL on sõlminud riikidega, kellel on märkimisväärne põllumajandusliku tootmise ja ekspordi potentsiaal, nt Mercosuri riikidega;
46. võtab teadmiseks läbirääkimiste taasalustamise ELi–Mercosuri assotsieerimislepingu üle – leping on erakordselt tähtis ning puudutaks 700 miljonit inimest ja oleks maailma kõige kõrgemate eesmärkidega kahe regiooni vaheline leping – ning rõhutab seepärast, et Euroopa Parlament peaks olema tihedalt kaasatud läbirääkimistesse selle kõigis järkudes;
47. peab vastuvõetamatuks asjaolu, et komisjon jätkas läbirääkimisi Mercosuriga ilma üksikasjaliku mõjuhindangu avalikkusele kättesaadavaks tegemiseta ja ilma asjakohase poliitilise arutelu pidamiseta nõukogu ja Euroopa Parlamendiga; nõuab, et hinnataks nende läbirääkimiste tagajärgede mõju Euroopa põllumajandussektoritele ja piirkondadele ning seda mõjuhindangut arutataks enne igasuguseid tariifipakkumiste läbirääkimisi liidu ja Mercosuri vahel; tuletab meelde, et arvestades nende läbirääkimiste olulisust põllumajandusele, tuleb need tingimata seostada Doha vooruga; palub seega komisjonil viia läbirääkimised Mercosuriga lõpule alles pärast WTO vooru lõppu, nagu näevad ette komisjonile antud volitused; kutsub komisjoni hoidma nõukogu ja parlamenti nõuetekohaselt kursis Mercosuriga peetavate läbirääkimiste arenguga ning teavitama edaspidi nõukogu ja parlamenti enne selliste kaubandusläbirääkimiste alustamist;
48. on sügavalt mures mõju pärast, mida võimaliku assotsieerimislepingu sõlmimine Mercosuriga avaldab kogu ELi põllumajandussektorile, pidades silmas Mercosuri 2006. aasta märtsis esitatud taotlust juurdepääsuks ELi põllumajandusturule, mis läks oluliselt kaugemale 2004. aastal ELi tehtud juba niigi märkimisväärsest pakkumisest; peab seetõttu vajalikuks vaadata läbi soodustused eesmärgiga kaitsta meie põllumajandustootjate huve;
49. on seisukohal, et ELi ja Mercosuri vahelistes läbirääkimistes ei ole arvesse võetud uute liikmesriikide seisukohta, kuna volituste suhtes lepiti nõukoguga kokku 1999. aastal; palub seetõttu, et komisjon lükkaks läbirääkimised edasi seniks, kuni on vastu võetud uued volitused, milles on arvestatud ka uute liikmesriikide seisukohti;
50. märgib, et Mercosuri riikides on põllumajandustootjatel palju väiksemad tootmiskulud, sealhulgas maa ja tööjõuga seotud kulud ning muud kapitalikulud, ning et Mercosuri tootjad ei pea järgima samu standardeid kui ELi tootjad seoses keskkonna-, loomade heaolu, toiduohutuse ja fütosanitaarmedetega; rõhutab, et tuleb jõuda mõlema poole jaoks tasakaalustatud tulemusteni, tagades, et läbirääkimistel võetakse täies ulatuses arvesse lepingu tagajärgi ja mõju, eriti keskkonna- ja sotsiaalprobleeme; kutsub komisjoni koostama mõjuhindangut kõnealuse lepingu tagajärgede kohta põllumajandussektoris;
51. on seisukohal, et turgude integreerimise tase Mercosuri tolliliidus on praegu ebapiisav, et tagada piirkonnas importkauba piisav ringlus; usub, et kokkulepe ei annaks tegelikku lisandväärtust ilma säteteta, mis tagaksid ELi põllumajandustoodete tegeliku ja täieliku liikumise Mercosuri piirkonnas;

52. avaldab kahetsust hiljutiste imporditollitariifide soodustuste pärast, mida komisjon tegi Euroopa Liitu banaane eksportivatele riikidele; palub äärepoolseimate piirkondade abikavade (POSEI) alusel Euroopa tootjatele antav abi ajakohastada, et hüvitada neile selle tariifisoodustusega ühenduse turu hindadega kaasnevad tagajärjed; on veendunud, et tulevikus tuleb sarnastel kaubanduslâbirâäkimistel võtta arvesse ühenduse ja AKV riikide tootjate huve, et ei nõrgestataks neid sektoreid, mis annavad tööd väga paljudele inimestele;
53. rõhutab asjaolu, et Toidu- ja Veterinaarameti mitmetes aruannetes rõhutatakse, et Brasiilia veiseliha puhul ei suudeta jätkuvalt saavutada ELi tootja- ja tarbijastandardeid toiduohutuse, loomade tuvastamise ja jälgitavuse, loomatervise ja haiguste järelevalve kohta;
54. juhib tungivalt komisjoni tähelepanu mitmesugustele Brasiilia tervisekaitseameti (Anvisa) avaldatud aruannetele ELis ja enamikus maailma riikides keelatud pestitsiidide massilise kasutamise kohta Brasiilias, mis toob esile sellest tingitud tõsise ohu tervisele;
55. väljendab sügavat muret asjaolu pärast, et vastupidiselt oma WTO kohustustele kohaldab Argentina poliitikat, mille eesmärk on piirata omamaise toodanguga konkureerivate toidukaupade impordi; juhib tähelepanu asjaolule, et need meetmed täiendavad Argentina impordi mitteautomaatse litsentsimise süsteemi, millel on juba negatiivne mõju ELi ekspordile; kutsub komisjoni võtma kõiki vajalikke meetmeid, et tagada ELi ja Mercosuri vahelise lepingu sõlmimise mõttega vastuolus olevate meetmete tegelik peatamine;
56. tunneb muret Euroopa–Vahemere piirkonna lepingutes tehtud soodustuste pärast puu- ja köögiviljadele; tuletab sellega seoses meelde, et põllumajandustoodete kaubanduse liberaliseerimine Vahemere Liidu raames peab jätkuvalt juhinduma Vahemere piirkonna lõuna- ja põhjaosa riikide vahelisest tootmisgraafikute täiendavusest;
57. rõhutab, et samal ajal kui tubakatooteid peab korraldama range reguleeriva raamistikuga, siis tubakatoote koostisosade reguleerimisel ELi ja rahvusvahelisel tasandil tuleb järgida proportsionaalset, teaduslikel tõenditel rajanevat riskipõhist lähenemisviisi; hoiatab mitteteaduslikel tõenditel põhineva mis tahes koostisosa keelustamise eest, mille tulemuseks oleks eelkõige Euroopa traditsiooniliste segatud tubakatoote keelustamine, mis tooks kaasa tõsiseid sotsiaal-majanduslikke tagasilööke (idamaiseid ja muid tubakaliike tootvate) ELi tubakakasvatajatele, ilma et sellel oleks inimeste tervise seisukohast mingit kasu;
58. kutsub komisjoni võtma ELi kaubanduslepingute läbirâäkimistes, muu hulgas Kanada ja Ukrainaga, arvesse ELi kodanike huve, säilitama avatust ning teavitama parlamenti regulaarselt läbirâäkimiste käigust; väljendab kahetsust, et komisjon ei ole siiani teavitanud Euroopa Parlamenti ELi ja Kanada vahelise vabakaubanduslepingu läbirâäkimistest, kuigi läbirâäkimised algasid juba 2009. aasta oktoobris; palub seetõttu komisjoni teavitada Euroopa Parlamenti ja asjaomaseid komisjone üksikasjalikult kõigist järgnevatest läbirâäkimisvoorudest; väljendab samuti muret komisjoni võimalike järeleandmistest pärast läbirâäkimistel, eelkõige turgude avamist, GMOsid, piima, intellektuaalomandi kaitset ja päritolumärgistust käsitlevatel läbirâäkimistel, ning kutsub komisjoni mitte tegema järeleandmisi, mis võivad avaldada Euroopa põllumajandusele negatiivset mõju;

59. väljendab muret võimalike teraviljasoodustuste pärast läbirääkimistel Ukrainaga, arvestades asjaolu, et Ukraina toodang on äärmiselt konkurentsivõimeline ning Ukraina kasutab juba praegu kolmandatele riikidele pakutavaid vähendatud tariifiga teraviljakvoote (nisu ja oder); kutsub seetõttu komisjoni piirama oma pakkumist selles valdkonnas;
60. kordab taas, et põllumajandustoodetega kauplemine on arengumaade majanduslikuks arenguks ja vaesuse leevendamiseks oluline; palub ELil aidata AKV riikidel kohaneda suureneva ülemaailmse konkurentsiga;
61. palub komisjonil oma tulevase kaubandusstrateegia koostamisel ja elluviimisel käesolevat resolutsiooni arvesse võtta;
62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Ajal, mil EL peab aru ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle, on põllumajanduspoliitika ja väliskaubanduspoliitika vahelise ühtsuse tagamine veelgi olulisem.

Ühine põllumajanduspoliitika on ELi integratsiooni sümbol ning esindab ühte ELi riigiülese otsustamisprotsessi kõige kõrgemalt arenenud vormi. Ühise põllumajanduspoliitika järjestikused reformid on toimunud erineva välise või sisemise surve tõttu. Ühise põllumajanduspoliitika reformide suureks liikumapanevaks jõuks on mitmepoolsed kaubanduslääbirääkimised ja WTO põhimõtted põllumajanduspoliitika valdkonnas. ELi sisemine surve liikuda ühise põllumajanduspoliitika turule orienteerituse suunas ning pöörata rohkem tähelepanu muudele Euroopa Liidu poliitikavaldkondadele peegeldub samuti ELi väliskaubanduspoliitikas, kus komisjoni läbirääkimisstrateegia hõlmab põllumajandusturu avamise pakkumist vastutasuks selle eest, et parandatakse Euroopa tööstustoodete ja teenuste juurdepääsu kolmandate riikide turgudele.

Põllumajandus ja kaubandus on kaks omavahel ristuvat poliitikavaldkonda. Mõlema valdkonna majandustegevuse dünaamika mõjutab reguleerivaid sätteid mitmepoolsel, piirkondadevahelisel, piirkondlikul ja kahepoolsel tasandil ning on suuremal määral nendest ka mõjutatud. Need reguleerivad sätted ei ole staatilised, vaid nad moodustavad hierarhiaid ja neid arendatakse edasi läbirääkimiste teel. Mitmekesisus regulatiivsel tasandil, erinevad kaubandushuvid, pinged ja vaidlused kaubandusvaldkonnas peegeldavad kohaliku põllumajanduspoliitika ja rahvusvahelise kaubanduse keerukat olemust.

Kuna põllumajandus ei ole ainult majandustegevus, vaid selle alla kuuluvate põllumajandus- ja toiduainete poliitikapõhimõtetega teenitakse põhieesmärke, nagu toiduainetega kindlustatus ja toiduohutus, on selle peamine ülesanne kooskõlastada tõhusalt nii kaubandusalaseid kui ka kaubandusväliseid küsimusi. See kooskõlastamine tekitab ELi sees vähem probleeme kui mitmepoolsel tasandil, sõltuvalt õigussüsteemi osade integratsiooni tasemest (mis varieerub madalaima taseme täielikust mitmekesisusest vastastikuse tunnustamise kaudu ühtluseni). WTOs ei ole negatiivse integratsiooni kõrval, mis hõlmab turgude avamist kaubandustõkete eemaldamise teel, piisavalt palju positiivset integratsiooni, mida aga saavutatakse õigusnormide lähendamise teel. Sellegipoolest saab WTO sanitaar- ja füto-sanitaarmedetmete rakendamise lepingut ning tehniliste kaubandustõkete lepingut pidada sammuks uute õigusvaldkondade põhimõtete poole.

Põllumajandus võeti WTO raamistikku Uruguay voorus sõlmitud põllumajanduslepinguga, mille kaugem eesmärk oli luua õiglase ja turule orienteeritud põllumajandusalase kaubanduse süsteem, tagades põllumajanduse toetamise ja kaitse olulise progresseeruva vähendamise, mille tulemusel korrigeeritakse ja välditakse maailma põllumajandusturgude piiranguid ja kahjustusi.

Doha voorus toimuvate põllumajandusalaste läbirääkimiste suureks takistuseks on asjaolu, et

need hõlmavad väga erinevate põllumajandusmudelite ja huvidega riikiderühmi. Nõuetekohaselt ei võeta arvesse ELi ja teiste multifunktsionaalsete põllumajandusmudelitega liikmete kaubandusväliseid küsimusi. Nendel läbirääkimistel on EL olnud põllumajandusküsimustes pikka aega kaitsepositsioonil ning mingil määral on ta seda praegugi. Tuleb teha paar märkust, kuna on olemas teatavad eksiarmused, mille puhul ei võeta arvesse seda, kui palju on ühine põllumajanduspoliitika selle loomisest alates muutunud.

EL on maailma suurim põllumajandustoodete importija arengumaadest, importides rohkem põllumajandustooteid kui USA, Jaapan, Kanada, Austraalia ja Uus-Meremaa kokku. Kestev surve avada veelgi rohkem ELi turge tuleb peamiselt konkureerivate põllumajandustoodete eksportijate poolt. Kui nendele riikidele anda suurem juurdepääs turule, ei ole sel kahjulik mõju mitte ainult ELi põllumajandustootjatele, vaid ka nendele arengumaadele, kes on kõige ebasoodsamas olukorras ning kelle soodusmäär selletõttu väheneb.

Peale selle on EL vastupidiselt teistele peamistele partneritele vähendanud oluliselt kaubandust kahjustavaid toetusi, näiteks lahutanud otsetoetused tootmiskohustusest ning liikunud üldiselt kaitsemeetmete suunas, mille tulemusel on ELil turu üha suureneva ebastabiilsusega toimetulemiseks vähem tõhusaid vahendeid. EL on samuti teinud märkimisväärse pakkumise vähendada järkjärgult (juba oluliselt vähendatud) eksporttoetusi, tingimusel et võrdseid põhimõtteid kohaldatakse ka muude ekspordisoodustuste suhtes, eriti ekspordikrediidi ja -garantii (mida kasutatakse eelkõige USAs), põllumajandustoodetega tegelevate riiklike kaubandusettevõtete (mida kasutatakse eelkõige Austraalias, Uus-Meremaal ja Kanadas) ning toiduabi suhtes (mida kasutatakse ulatuslikult USAs).

EL on olnud ka nn kostjaks WTO suurtes vaidluse lahendamise menetlustes, nimelt vaidlustes geneetilistelt muundatud organismide, geograafiliste tähiste, kasvuhormoonidega töödeldud veiseliha ja klooriga töödeldud kanaliha üle. Kasvuhormoonidega töödeldud veiseliha üle toimunud vaidluses otsustati, et aine ohtlikkuse hindamise ja eesmärgi saavutamiseks kasutatud vahendite vahel ei olnud ratsionaalset seost, kuigi ELi rahvatervise seisukohast oli mure põhjendatud ning meetmed ei olnud diskrimineeriva olemusega.

On väidetud, et WTO nn kohtuorganite õigusemõistmine mõnede vaidluste lahendamisel kujutab endast WTO legitiimsusele demokraatia perspektiivist suurt probleemi. Tuleks märkida, et WTO vaidluste lahendamise mehhanismi peetakse üldiselt Uruguay vooru kõige peamiseks ulatuslikuks tulemuseks, mis tähistab paradigma muutust õigusvaldkonnas, kuna on toonud kaasa kohustuslikud otsused ja siduvad tagajärjed.

WTO asutamine on laiendanud õigusküsimuste kohaldamisala, mis mõjutab otseselt siseriiklikke õigusakte ja põhimõtteid ning mille puhul on tähelepanu suunatud nn piiril olevatelt tõketelt nn piiri sees eksisteerivatele tõketele. Selline muutus tekitab WTO liikmetele raskusi täita seadusandja rolli ja kehtestada (tervishoiu, keskkonnakaitse, toiduohutuse) standardeid, mis võivad kaubandust piirata. WTO lepingutega tuvastatakse eesmärgid, mille poole WTO liikmed võivad legitiimselt püüelda (näiteks GATTi XX artikkel, sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise leping, kaubandustõkete leping). Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu kohaselt vastavad kohalikud standardid WTO standarditele siis, kui need põhinevad rahvusvahelistel standarditel (nagu on sõnastatud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni toidustandardite koodeksis (Codex

Alimentarius)), kuid rahvusvahelisest tasandist kõrgemad standardid tuleb teaduslikult põhjendada riskianalüüsi kaudu.

Ummikseisu tõttu mitmepoolsetes kaubanduslābirāākimistes on EL jātkanud lābirāākimisi kahepoolsete ja piirkondadevaheliste kaubanduslepingute ūle, mis tāiendavad, kuid ei asenda mitmepoolseid kokkuleppeid. Vōidakse vāita, et seda tūūpi lepingute sōlmimine toob kaasa selle, et kaubanduspartneritel ei ole enam huvi WTOga lepingut sōlmida, kui nad saavutavad soovitud juurdepāāsu sihtturgudele. Nāhakse ohtu ka selliste lepingute sōlmimise sagenemises, mis kahjustavad mitmepoolset kaubandussūsteemi konkureerivate kaubandusblokkide loomisega. Probleeme vōib tekkida ka sellepāārast, et need lepingud pakuvad vōimalust (mida WTO raamistikus praegu ei ole) rāākida lābi jātksuutlikku arengut puudutavad ja muud klauslid ning tegema soodustusi sotsiaalsete ja keskkonnaalaste standardite jārgimiseks. Kahepoolseid lepinguid eelistatakse ilmselt nende vāhem keerulise olemuse ning uskumuse pāārast, et kaubanduspartnerite valikuline lāhenemisviis teenib huvisid paremini. Praegu vōistlevad USA ja EL omavahel selle pāārast, kes pāāseb esimesena – ning millistel tingimustel – uutele olulistele turgudele.

Nendel lābirāākimistel peab EL selgelt tagama tasakaalukama lāhenemisviisi erinevate sektorite vahel ning edendama nii Euroopa passiivseid kui ka aktiivseid pōllumajanduslikke huve. Ūhise pōllumajanduspoliitika ja ELi vāliskaubanduspoliitika vahelise sidususega tagatakse Euroopa pōllumajandusmudeli sāilimine ning vōrdne konkurentsiolekord ELi tootjatele maailmaturul.

ELi pōllumajandussektori multifunktsionaalne roll vōib toimida uute paradigmade katalūsaatorina, kuna nimetatud sektor pakub avalikke hūvesid, mis on meie ūhiskonnas vāga olulised ja mille pakkumist ei saa turu kaudu tagada: toiduga kindlustatus, toiduohutus ja kvaliteet mōistlike hindadega ELi kodanikele. Nōudlus toidu jārele on suurenenud ūle kogu maailma ning selle pōhjuseks on suuremad tootmiskulud, pōllumajandusturgude suur ebastabiilsus, maa, vee ja energiavarude vāhenemine. Tugev ūhine pōllumajanduspoliitika on āārmiselt oluline ka ELi maapiirkondade sāilimiseks, jātksuutlikuks arenguks ja majandusarenguks ning nende piirkondade kaitsmiseks maa kasutamata jātmise eest ja elanikkonna lahkumise eest.

Ūhise pōllumajanduspoliitika majandusgeograafia on seotud muude sotsiaalsete ja erinevate poliitikavaldkondade eesmārkidega. ELi pōllumajandussektoril on selge lisandvāārtus ning suur roll ELi 2020. aasta strateegias ning ūlesanne nii sisemise kui ka juhtiva globaalse osalejana lahendada sotsiaalmajanduslikke ja keskkonna probleeme, millega EL silmitsi seisab. ELi kaubanduspoliitikal on otsustav roll selles, kas pōllumajandus jātksab tāieliku ja positiivse panuse andmist nende eesmārkide saavutamiseks. Kaubanduspoliitika ei tohiks takistada ELi pōllumajandussektori dūnaamikat. Vastupidi, kaubanduspoliitika ja pōllumajanduspoliitika saavad teineteist toetada ning koguni peavad seda tegema.

8.12.2010

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS (*)

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ELi põllumajanduse ja rahvusvahelise kaubanduse kohta
(2010/2110(INI))

Arvamuse koostaja (*): Godelieve Quisthoudt-Rowohl

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. palub Euroopa Komisjonil rangelt kinni pidada oma läbirääkimisvolitustest WTOs, mis on piiritletud juba lõpule viidud ühise põllumajanduspoliitika reformiga, tingimusel et kaubanduspartnerid teevad samaväärseid mööndusi; tuletab meelde ELi kohustust kaotada ekspordisubsiidiumid, lähtudes rangelt tingimusest, et ka kaubanduspartnerid kaotavad nimetatud subsiidiumid, ning kõik võrdväärse mõjuga ekspordimeetmed;
2. tuletab meelde, et ühise põllumajanduspoliitika 2003. aasta reform ja 2008. aasta läbivaatamine näitasid, kui tõsiselt suhtub EL reformidega võetud kohustustesse Doha vooru tõenäoliste tulemuste ootuses, samas ELi kaubanduspartneritelt oodatakse ikka veel samaväärseid mööndusi;
3. märgib ära asjaolu, et banaanikaubanduslepingu sõlmimisega lahendati WTOs tehniliselt kõige keerulisemad, poliitiliselt tundlikud ja olulised kakskümmend aastat kestnud vaidlused, ja et see kujutab endast olulist sammu eeskirjapõhise mitmepoolse kaubandussüsteemi kindlustamise suunas ning võib olla otsustavaks panuseks WTO läbirääkimistel, kus otsitakse lahendusi troopiliste toodete ja soodustustega seotud probleemidele; on veendunud, et tulevikus tuleb sarnastel kaubandusläbirääkimistel arvestada ühenduse ja AKV tootjate huvidega, et ei nõrgestataks neid sektoreid, mis on väga paljude töökohtade allikaks;
4. märgib, et äärepoolseimad piirkonnad moodustavad lahutamatu osa Euroopa Liidu territooriumist ning nende suhtes tuleb täielikult kohaldada kaubanduskokkuleppeid;

rõhutab, et nende piirkondade, põllumajandusel põhinevad haprad majandused ning sealne toodang konkureerib Ladina-Ameerika tootjate toodanguga, mille eeliseks on madalamad tollitariifid; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 349 võimaldab kohandada ühenduse poliitikaid nende piirkondade geograafilistele ja majanduslikele iseärasustele; kutsub komisjoni üles võtma läbirääkimiste raames arvesse äärepoolseimate piirkondade erilisi huve, nii et ei kahjustataks nende arengut;

5. kutsub komisjoni üles pidama kinni oma kohustusest seoses ELi suhkrusektoriga ja lõpetama kahe- ja mitmepoolsetel kaubandusläbirääkimistel süstemaatilised soodustused suhkru osas; märgib sellega seoses ära suhkrusektori algatusi oma konkurentsivõime tõstmisel, parandades samal ajal keskkonناسäästlikkust ja panustades ELi arengukavasse, soodustustega AKV riikidele ja vähimarenenud maadele;
6. palub komisjonil tarbijate huvide kaitsmiseks tarbijaid usaldusväärse ja asjakohase tooteinfoga varustades jätkata püüdu saavutada WTOs geograafiliste tähiste tõhusam kaitse seeläbi, et kaitse kõrgemat taset, mis kehtib praegu veinidele ja kangetele alkoholsetele jookidele (TRIPS-lepingu artikkel 23), laiendatakse kõikidele geograafilistele tähistele ning luuakse geograafiliste tähiste teavitamise ja registreerimise süsteem;
7. palub komisjonil jääda veelgi kindlamale seisukohale geograafiliste tähiste lisamise kohta võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu reguleerimisalasse ja nende käsitlemise kohta kahepoolsetel kaubandusläbirääkimistel;
8. on veendunud, et ELi jaoks peab jääma prioriteediks mitmepoolsete kokkulepete sõlmimine; on seisukohal, et kahepoolsed kaubanduslepingud peavad olema täienduseks mitmepoolsetele protsessidele sel moel, et peetakse kinni võrdsetest töötingimustest, ühistest keskkonناالastest eeskirjadest ja Euroopa Liidus juba kehtivatest toiduohutuse normidest, vältides piirdumist vaid säästva arengu programmidega; tuletab meelde, et Euroopa Liidul on põllumajanduses olulisi aktiivseid huve, eriti seoses kõrgevaliteediliste töödeldud toodetega; on veendunud, et kahepoolsed kaubanduslepingud põhiliste kaubanduspartneritega võivad edukalt edendada ELi põllumajandus- ja toiduainetööstuse ekspordihuve, andes märkimisväärset majanduslikku kasu;
9. võtab teadmiseks läbirääkimiste taasalustamise ELi–Mercosuri assotsieerimislepingu üle – assotsieerimisleping, mis on erakordselt tähtis ning puudutaks 700 miljonit inimest ja oleks maailma kõige ambitsioonikam kahe regiooni vaheline leping – , ning rõhutab seepärast, et Euroopa Parlament peaks olema tihedalt kaasatud läbirääkimiste igas etapis; rõhutab, et tuleb jõuda mõlema poole jaoks tasakaalustatud tulemusteni, tagades, et läbirääkimistel võetakse täies ulatuses arvesse lepingu tagajärgi ja mõjusid, eriti keskkondlikke ja sotsiaalseid probleeme; kutsub komisjoni üles koostama mõjuhinnangut kõnealuse lepingu tagajärgede kohta põllumajandussektoris;
10. rõhutab, et kõik ELis turustatavad tooted, olgu kohalikud või imporditud, peavad jätkuvalt vastama ühesugustele rangetele toiduohutuse nõuetele; kutsub seoses loomade heaolu ja keskkonnanormatiividega komisjoni üles tegema kõik endast oleneva, et edendada ühist arusaamist mitteliikmesriikidega juhul, kui need normatiivid on rangemad kui rahvusvahelised soovitusel, ning samuti lisama oma kahepoolsetesse

kaubanduskokkulepetesse rahvusvaheliste normatiivide kohaldamist ja jõustamist puudutavad sätted;

11. kutsub komisjoni üles julgustama ELi kaubanduspartnereid nende pidevates jõupingutustes parandada oma sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid standardeid, et vältida ELi konkurentsivõime vähenemist maailma põllumajanduslikus tootmises ning saavutada neis valdkondades järjepidevad ja terviklikud standardid;
12. rõhutab sooduspäritolureeglite mõõndusteta rakendamise olulisust; nõuab, et läbi vaadataks kõik kaubandussoodustused, mis Euroopa Liit on andnud G20 liikmesriikidele;
13. kordab taas, et põllumajandustoodetega kauplemine on arengumaade majanduslikuks arenguks ja vaesuse leevendamiseks oluline; palub ELil aidata AKV riikidel kohaneda suureneva ülemaailmse konkurentsiga;
14. rõhutab, et kaubanduspoliitika peab aitama kaasa toiduainetega varustamise sõltumatus ja toiduga kindlustatusega seotud probleemide lahendamisele; nõuab tugevdatud järelvalvet agrokütuse kavade mõju üle toiduga kindlustatusele ning eksporti piiravate meetmete kooskõlastamist, et ära hoida tõsiseid toidukriise tulevikus;
15. väljendab muret võimalike teraviljasoodustuste pärast läbirääkimistel Ukrainaga, seoses sellega, et Ukraina toodang on äärmiselt konkurentsivõimeline ning Ukraina kasutab juba praegu kolmandatele riikidele pakutavaid vähendatud tariifiga teraviljakvoote (nisu ja oder); kutsub seetõttu komisjoni üles piirama oma pakkumist selles valdkonnas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	1.12.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Keith Taylor, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	George Sabin Cutaș, Ryszard Czarnecki, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Maria Eleni Koppa, Jörg Leichtfried, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Giommaria Uggias

9.12.2010

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ELi põllumajanduse ja rahvusvahelise kaubanduse kohta
(2010/2110(INI))

Arvamuse koostaja: Patrizia Toia

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 on sätestatud järgmist: „Liit võtab arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid”;
2. rõhutab asjaolu, et poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtete rakendamine põllumajanduses ja kaubanduses aitab samuti saavutada aastatuhande 1. arengueesmärki (äärmise vaesuse ja nälja kaotamine) ja 8. arengueesmärki (globaalne partnerlus arengu saavutamiseks), muu hulgas õiglasemate kaubanduseeskirjade ja turulepääsu reguleerivate sätete kaudu;
3. rõhutab, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni andmetel on hindade kõikumine süvendanud alatoitumuse probleeme kogu maailmas ning et põllumajandustoodete maailmakaubanduse tugevam liberaliseerimine, millele on kaasa aidanud WTO kokkulepped, ei ole senini suutnud pidurdada näljahäda ohtu maailmas; rõhutab, et EL on lisaks kohustatud andma oma panuse ülemaailmsesse toiduga kindlustatusse;
4. peab tervitatavaks ekspordisubsiidiumite järkjärgulist vähendamist ja loodab, et DOHA läbirääkimised viiakse kiiresti lõpule;
5. märgib, et minevikus on ekspordisubsiidiumid võimaldanud müüa ELi odavat toodangut arengumaades dumpinguhindadega, mis moonutas konkurentsi kohalike tootjatega ja kahjustas nende tootmisvõimsust;

6. avaldab uuesti muret seoses ELi kaubandusstrateegiaga „Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas”, milles pööratakse eelkõige tähelepanu ELi toodete turulepääsule ning milles puudub arengut soodustav lähenemisviis; peab tungivalt vajalikuks keskenduda käimasolevatel majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel rohkem arenguküsimustele;
7. kinnitab veel kord, et arengumaadel peaks õiguspäraselt olema lubatud võtta poliitilisi meetmeid siseriikliku lisandväärtuse loomiseks, märgib, et OECD riikide põllumajandustoodete imporditariife poole võrra vähendades säästetaks arenguriikidele umbkaudu 10 miljardit USA dollarit; on seisukohal, et ELi praegune kaubandussüsteem, mille kohaselt toormaterjalidelt võetakse väiksemat maksu kui töödeldud toodetelt, on vastuolus arenguriikide industrialiseerimisega; soovib jätkuvalt vähendada tariife arengumaade põllumajandusimpordilt, et edendada püsivat jõukuse loomist ja pakkuda neile riikidele reaalseid turulepääsu võimalusi;
8. palub tungivalt, et aruteludes 2013. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika üle võetaks omaks globaalsem vaatenurk, avardades arengumaade turulepääsu võimalusi ja võimaldades neil oma siseriiklikel ja piirkondlikel turgudel konkurentsivõimeliselt tegutseda;
9. rõhutab, et komisjon peab mõjuhindangute koostamisel ja sidusrühmadega konsulteerimisel tegutsema läbipaistvalt ja vastutustundlikult, eelkõige pidama korrapärast dialoogi Euroopa Parlamendi asjaomaste komisjonidega, sh arengukomisjoniga.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.12.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Santiago Fisas Ayxela, Martin Kastler, Judith Sargentini, Patrizia Toia

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 1 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Agnès Le Brun, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Luís Paulo Alves, Pilar Ayuso, Salvatore Caronna, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Milan Zver